

## Sentința Tribunalului în procesul celor 96 Români, ceruți să fie înscrși în listele electorale ale Comunei Constanța.

În procesul electoral pertractat la 3 Martie, Tribunalul local a pronunțat în ziua de 11 cor. hotărîrea de respingere basată pe următoarele motive:

### TRIBUNALUL

Vedînd apelul făcut de D-lu Al. Malcoei-Petrescu, contra deciziei Consiliului Comunei Constanța, consemnată în Procesul-verbal al ședinței sale dela 12 Februarie, a. c. sub No. 11 prin care s'a respins cererea D-sale de a fi înscrși în listele electorale ale comunei Constanța 96 cetățeni cari de și nu au censul cerut de art. 50 din legea organizării Dobrogei împlinesc însă condițiunile prevăzute de art. 2, 3 și 4 al legii electorale comunale promulgată la 15 Iunie 1886, care în art. 4 prevede scutiri de cens pentru cei ce se află în casurile prevăzute la litera a, b, c și d dela al. I-ii și § 2 dela art. 2, retrăgîndu-l însă pentru parte din el pentru motivele consemnate mai sus în pledoaria D-sale.

Vedînd susținerile D-sale de astăzi în instanță precum și a D-lor Avocați P. Holban și D. Mărgăritescu cari l'au asistat, consemnate mai sus precum și conclusionile înscrise depuse de fie-care din D-lor și atașate la dosar.

Vedînd că atât din petițiunea cu care D-l Al. M. Petrescu a introdus la primăria comunei Constanța, cererea de înscriere în listele electorale a acestei Comune a 96 persoane cetățeni români, cari n'au cens dar cari se află în casurile de scutire prevăzute de art. 4 din legea electorală comună din 1886 cât și din pledoaria D-sale și a celor l'alți D-ni Avocați cari l'au asistat rîse că D-lor câtă a dovedi că atât dispozițiunile art. 50 și 51 din legea organizării Dobrogei din 1880 cât și dispozițiunile art. 4 din legea electorală comună din 1886, au de o dată aplicațiunile, art. 50 și 51 privesc numai pe adevărații cetățeni Dobrogeni cari au devenit cetățeni români, aflîndu-se în condițiunile art. 3 din legea organizării Dobro-

gei din 1880, iar că toți cei l'alți cetățeni ai țerei cari trecînd Dunărea s'au stabilit aci fie ca funcționari, fie ca cultivatori etc, urmază a se bucura și aci de legile din țara mămă de unde au venit și în specie pentru a fi înscrși în listele electorale cei ce n'au censul prevăzută de art. 50 și 51/80 pot beneficia de scutirile prevăzute la art. 4/86, căci ar fi o monstruositate ca adevărații cetățeni români, cari după legile electorale ce guvernă restul țerei au dreptul de alegători în colegiul I și II de cameră și de senat și ar putea figură și în unul din aceste colegii la comună, de ar domiciliu sau reșede în vr-euna din comunele din cea-l'altă parte a țerei, trecînd aci să devie inferiori în drepturi cetățenești din lipsa acestui cens, pe care de almintrelea l'au avut până la 1890 când s'au desființat taxa de 5 % asupra salariilor funcționarilor, față cu cetățenii Dobrogei cari printr'o favoare a legii din 1880, au dobîndit cetățenia, pentru că nu plătește un cens de 30 lei la oraș, ori de 18 lei la sate cât prevede art. 50 și 51/80, el care are în mîna sa distribuția justiției administrației, etc. pierdîndu-și astfel drepturile suverane într'o provincie încorporată României, și că de s'ar admite o asemenea erezie atunci Dobrogea ar trebui considerată față de el ca țara străină ceia ce nu e; că în definitiv românul în ori-ce parte a țerei s'ar duce el și păstrează integral toate drepturile lui, prin urmare cu atât mai mult va urma a și le păstra în Dobrogea.

În sprijinirea acestei păreri a mai produs o copie de pe Decisia No. 26 din 26 Februarie 1890, prin care Prefectul de acel timp, basîndu-se pe dispozițiunile art. 29 din legea org. Dobrogei din 1880 care l'ădea dreptul numai de a face reglemente explicative administrative a interpretat că art. 51 din legea din 1880 care prevede censul pentru a fi alegători în comunele rurale este abrogat de legea din 1886, care prevede la art. 2 lit. d, că pentru a fi alegători în comunele rurale trebuie a plăti o dare cât de mică către Stat, și că în consecință a și dat ordine primarilor comunelor rurale a se conforma la întocmirea listelor electorale dispos. art. 2 lit. d, re-

gretînd însă că din omisiune sau din alte considerațiuni, nu a găsit cu cale a întinde această interpretare și la orașe spre a se fi aplicat încă de atunci dispozițiunile art. 4 al legii din 1886, așa că adî în comunele urbane se aplică la întocmirea listelor electorale art. 50/80, iar în comunele rurale art. 2 lit. d/86, ceia ce ar fi o mare nedreptate pentru locuitorii comunelor urbane.

Adevărul e că aceasta e o mare anomalie care durînd mai departe face să se aplice două dispozițiuni de lege cari nu pot avea de o dată aplicațiune ei numai una din ele.

Mai înainte deci de a examina dacă apelul este ori nu întemeiat în cazul de față când se discută care lege e aplicabilă, de și apelantul și avocații ce l'au asistat au pledat pentru simultaneitatea aplicațiunii acestor legi, și anume art. 50 și 51/80 să se aplice cetățenilor români originari Dobrogeni și art. 2, 3 și 4/86, cetățenilor români veniți din patria mămă, să vedem dacă precum susțin D-lor legea din 1886 a abrogat dispozițiunile art. 50 și 51/80 în care cas nici n'ar mai încăpea îndoială că aceste legi nu s'ar putea aplica simultaneu ci numai aceia dela 1886, căci nici un articol al acestei legi nu prevede acest mod de aplicațiune și nici nu pomeneste de Dobrogea așa că dacă din art. 75/86 s'ar putea deduce că această lege e aplicabilă și în Dobrogea, atunci de sigur că ar fi în totul și pentru toți și ar fi abrogat astfel art. 50 și 51/80.

Pentru această trebuie să recurgem la originea acestei legi să vedem cum s'a născut și care a fost spiritul și vederile legiuitorului care a votat-o; prin urmare vom recurge la desbaterile Camerilor și a Senatului.

La pagina 1559 și următoarele a No. 96/86 etc. în care e publicată ședința cu desbaterile Camerei dela 15 Maiu 1886, găsim trei proiecte de lege pentru modificarea legii comunale, care proiecte îmbrățișau de o dată atât dispozițiunile electorale comunale cât și administrative comunale.

1). Proiectul guvernului trata partea electorală comună în art. 13—86 inclusiv și în capitolul dis-

pozițiilor transitorii aflate la fi-nele legii după art. 190 prevede că legea această și regulamentele comunale se vor aplica și la comunele din Dobrogea afară de modificările cuprinse în legea organizării Dobrogei, dispoziție de care se vorbește în același sens și în expunerea de motive la Cap. XIV dispoziții transitorii lit a pe lângă care s'a prezentat de guvern acest proiect.

2). Proiectul majorității comisiunii delegaților prevede aceleași dispoziții.

3). Proiectul minorității delegaților de asemenea în art. 190.

Prin urmare de s'ar fi votat unul din aceste proiecte cu dispozițiile transitorii astfel cum se vede formulat în câteva trele nu ar mai fi putut avea loc această nedumerire căci de sigur totă lumea ar fi fost de părere că art. 50 și 51 din legea de organizare a Dobrogei ar fi rămas în ființă și după votarea ori-cărui din aceste proiecte.

Din debaterile camerei însă se vede că aceste proiecte de o mare importanță fiind supuse prea târziu în debaterile ei așa că nu mai era destul timp pentru a le discuta cu toată minuțiozitatea ce comportă o asemenea lege și fiind că mai erau la ordinea zilei și alte legi urgente după 8 zile de discuție asupra luării în considerație a acestei legi în urma propunerilor făcute de mai mulți deputați în ședința de la 23 Martie, a. c. s'a admis amânarea discutării părții administrative comunale pentru o altă sesiune, urmând a se discuta în această sesiune numai partea ei electorală care votându-se de cameră și de senat s'a promulgat la 15 Iunie 1886 sub numele de lege pentru alegerea consiliilor comunale.

Art. 75 al acestei legi prevede: ori-ce dispoziții din legea comună în vigoare care sunt contrarii legii de față sunt și rămân abrogate.

Acesta este articolul pe care se bazează atât apelantul cât și D-nii avocați ce l'au asistat spre a susține că această lege este aplicabilă și Dobrogei și că prin urmare art. 50 și 51 din legea din 1880 sunt abrogate prin ea.

Din dispozițiile transitorii ale proiectelor de legi menționate mai sus cât și din expunerile de motive ce ie au însoțit reiese într'un mod evident că atunci când s'au depus aceste proiecte de lege comună în debaterile Camerelor, atât guvernul cât și comisiunile Camerei care le-au

studiat au înțeles a nu se atinge prin această lege dispozițiile speciale ale legii de organizare a Dobrogei ci numai a le complini acolo unde ar avea lacune, așa că dispozițiile art. 50 din și 51-80 să rămână neatinsse continuând a trăi atât cât o lege expresă nu le va modifica.

Să vedem însă dacă art. 75 din legea din 1886 abrogă dispozițiile art. 50 și 51 sau cel puțin dacă în cas de îndoială s'a putea interpreta în acest sens.

Acest articol prevede că: ori ce dispoziții din legea Comunală în vigoare, care sunt contrarii legii de față sunt și rămân abrogate.

Urmează să vedem la care lege putea să se refere acest articol.

Atât din dispozițiile transitorii ale proiectelor de lege menționate și discutate mai sus cât și din textul acestui articol se vede lămurit și nu începe nici o îndoială că acest articol se referă de cât numai la legea comună care era atunci în vigoare și care era cea din 1864 cu modificările introduse prin legea promulgată la 5 Noembrie 1882 care singura purta numele de lege comună și era în vigoare în patria noastră pe când art. 50 și 51-80 erau în vigoare în Dobrogea la promulgarea acestei legi din 1886, iar nu la art. 50 și 51 din legea de organizare a Dobrogei, care în ce privește censul pentru a fi alegător în Dobrogea sunt singurile obligabile, căci chiar de am admite că dispozițiile art. 75 ar fi contrar de ce am arătat mai sus, cu totul generale, nereferindu-se categoric numai la legea comună din 1882, totuși nu s'ar putea găsi că această lege ar deroga la dispozițiile speciale ale art. 50 și 51 din legea de organizare a Dobrogei din 1880, de orice dispozițiile generale din tr'o lege un pot abroga dispoziții speciale ale unei alte legi, de cât când această abrogarea e anume prevădută prin noua lege, dovadă;

1) Legea organizării Judecătorești din Dobrogea din 30 Martie 1886 care abrogă dispozițiile art. 57-64 din legea organizării Dobrogei în care se află și art. 50 și 51 discutate mai sus; 2) legea organizării judecătorilor de pace din 1894 care abrogă prin art 77 titlul I și II adică 1-30 inclusiv din legea de organizare judecătorească a Dobrogei din 1886; 3) legea din 1894 prin care înființându-se judecători de instrucție la Tribunalele din Dobrogea se abrogă prin art. 3 dispozițiile art. 42-54 inclusiv din legea organizării judecătorești în Dobrogea din 1886, etc. etc.

(Decizia Casației No. 28-86 prin care se pronunță într'un caz analog în care era în discuție dacă legea corpului de Avocați din 1884 abrogă art. 52 din regulamentul pentru organizarea judecătorilor în Dobrogea

din 1878 relativă la exercițiul avocaților în Dobrogea decizând că nu, de orice termenii generali din legea din 1884, nu pot face derogare la dispoziția specială din acel regulament).

Considerând că față de cele expuse mai sus, numai art. 50 și 51/80 care nu sunt abrogate prin tr'un text de lege categoric și au aplicațiunea în Dobrogea și prin urmare numai acei ce însușesc condițiile prevădute prin ele pot dobândi înscrierea în listele electorale comunale, astfel că urmând a se respinge acest apel pentru că nici una din persoanele vizate prin el nu dovedesc că plătesc censul de 30 lei prevădut de art. 50/86, e fără interes a mai cerceta actele prezentate pentru parte din ei spre a și dovedi însușirile cerute de art. 4/86 care nu și are aplicațiune în Dobrogea.

Pentru aceste motive  
în numele Legii  
HOTĂRĂȘTE

Respinge apelul făcut pe D-l Al. M. Petrescu în contra deciziunii Consiliului comunei Constanța, sub No. 11 din 12 Februarie 1895.

Sentința este supusă apelului la Curtea de Casație, conform art. 13 din legea comună.

Data și cetită în ședința publică astăzi 11 Februarie 1895.

(ss) *M. N. Paulinescu, E. E. Vincler, Chr. Georgescu.*

Grefier, (ss) Corafa.

S'a făcut recurs în Casație. Vom vedea dacă și Inalta Curte de Justiție va fi de părerea onor Tribunal.

## Informațiuni

După cum ne scrie un amic din Mangalia, administrația comună a orașului nici până acum nu și ar fi făcut inventariul locurilor virane ce posedă în raionul orașului, din care cauză unii, chiar dintre foștii și actualii membri ai consiliului comunal, și apropiează bucăți întregi din locurile comune.

Așteptăm lămuriri mai detaliate ca să putem preciza faptele.

*O veste îmbucurătoare.* Ziarul «Țara» scrie că D-lu Ministru al Lucrărilor publice a declarat în ședința Camerii dela 17 corent, că lucrările portului Constanța vor începe negreșit în vara această.

Se aduce la cunoștința onor. Public că biletele de lotărie pentru școala din comuna Cara-Murat în număr de 12 mil—aprobată de Inaltul Guvern cu No. 36.349/94, se vor pune în vânzare la 25 Martie a. c.

Comitetul.